



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ، ارشاد اسلامی

وزیر

شماره: ۱۰۱۳۹۱

تاریخ: ۱۴۰۰/۱۱/۱۵

پوست:

دستور العمل صدور و تمدید پروانه فعالیت نشر کتاب

مقدمه:

در راستای اجرای مواد (۲۳) و (۲۴) ضوابط و مقررات تأسیس مراکز و مؤسسات، کانون‌ها و انجمن‌های فرهنگی، مصوب مورخ ۱۳۷۵/۸/۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، همچنین بند (۲۲) ماده (۲) قانون اهداف و وظایف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی، مصوبه اصلاحی اهداف، سیاست‌ها و ضوابط نشر کتاب مصوب جلسه (۶۶۰) مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی و در اجرای مصوبه مورخ ۱۳۹۷/۶/۴ شورای راهبری توسعه مدیریت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مبنی بر سامان‌دهی مجوزهای این وزارت‌خانه، «دستورالعمل صدور و تمدید پروانه فعالیت نشر کتاب» به شرح ذیل ابلاغ می‌شود:

فصل اول: صدور و تمدید پروانه فعالیت نشر کتاب

ماده ۱: تعاریف:

- ۱-۱- کتاب: اثری تولیدشده شامل محتوایی مشخص و دارای هدف است که توسط پدیدآور به صورت نوشتاری، دیداری و شنیداری به وجود می‌آید؛ به صورت دوره‌ای منتشر نمی‌شود و در انواع چاپی و دیجیتال (رقمی) قابل عرضه است.
- ۱-۲- کتاب دیجیتال (رقمی): نسخه دیجیتالی یک کتاب که علاوه بر متن می‌تواند در برگزیده صوت نیز باشد. کتب الکترونیک (ای‌بوک‌ها) به وسیله نمایشگر رایانه یا سایر وسایل الکترونیکی خوانده می‌شوند.
- ۱-۳- پروانه فعالیت نشر کتاب: مجوزی است که به موجب آن به ناشر، اجازه فعالیت اعم از نشر، تهیه و توزیع کتاب (در انواع چاپی و دیجیتال) داده می‌شود.
- ۱-۴- متقاضی: شخص حقیقی یا حقوقی است که با هدف تأسیس مرکز نشر کتاب (انتشارات)، درخواست پروانه فعالیت نشر کتاب دارد.
- ۱-۵- مدیر مسئول: شخص حقیقی است که با احراز شرایط ماده (۲) این دستورالعمل، مسئولیت انجام فعالیت نشر را بر عهده دارد.
- ۱-۶- ناشر: شخص حقیقی یا حقوقی که از دفتر توسعه کتاب و کتاب‌خوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پروانه فعالیت نشر دریافت کرده و به صورت ناشر کتاب چاپی، ناشر کتاب الکترونیک، ناشر کتاب برخط یا ناشر کتاب. گویا، در رسته‌های تولید و توزیع، فعالیت می‌کند.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پیوست:

- ۷-۱- ناشر مؤلف: به صاحب اثری اطلاق می شود که با دریافت مجوز از دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی، نسبت به چاپ و انتشار کتاب خود اقدام می نماید.
- ۸-۱- شماره تأییدیه: شماره ای است که پس از احراز هویت ناشر مؤلف توسط سامانه صادر می شود.
- ۹-۱- هیأت: منظور، هیأت صدور پروانه فعالیت نشر کتاب است.
- ۱۰-۱- اتحادیه: اتحادیه ناشران و کتاب فروشان یا اتحادیه همسان در استان؛ حسب مورد.
- ۱۱-۱- دبیرخانه: دبیرخانه صدور پروانه فعالیت نشر کتاب که در دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مستقر است.
- ۱۲-۱- هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات ناشران: هیأتی است که به تخلفات ناشران رسیدگی می کند و در ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ها مستقر است.
- ۱۳-۱- هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات ناشران: هیأتی است که وظیفه تحقیق و رسیدگی به تخلفات ناشران را بر عهده دارد و در ستاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مستقر است.
- ۱۴-۱- سامانه: سامانه دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی به نشانی www.ketab.samandehi.ir که از طریق پنجره واحد خدمات الکترونیک وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به نشانی www.sso.farhang.gov.ir نیز قابل دسترسی است.

ماده ۲: شرایط لازم:

متقاضی پروانه فعالیت نشر کتاب، باید دارای شرایط باشد:

- ۱-۲- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.
 - ۲-۲- نداشتن سوء پیشینه کیفری مؤثر، به تأیید مراجع ذیربط و برخورداری از حسن شهرت.
 - ۳-۲- محجور نبودن و عدم ورشکستگی به تقلب و تقصیر.
 - ۴-۲- دارا بودن حداقل ۲۵ سال سن.
 - ۵-۲- انجام خدمت وظیفه عمومی یا دارا بودن برگه معافیت دائم.
 - ۶-۲- دارا بودن امکانات متعارف به تشخیص هیأت.
 - ۷-۲- دارا بودن مدرک کارشناسی یا معادل آن با تأیید مراجع ذیربط.
 - ۸-۲- احراز صلاحیت علمی، تخصصی و فنی یا تجارب کافی متناسب با موضوع فعالیت به تشخیص هیأت (دارا بودن حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط با نشر با رایه مدارک رسمی).
- تبصره ۱: متقاضی پروانه فعالیت نشر لزوماً باید دارای امکانات ذیل باشد:
- دفتر مستقل.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

- امکانات و تسهیلات اداری متعارف.

تبصره ۲: بنا به تشخیص هیأت، متقاضی باید دوره‌های آموزشی مورد نیاز را طی نماید. در اجرای دوره آموزشی مرتبط با موضوع فعالیت، می‌توان از ظرفیت اتحادیه‌ها و تشکل‌های صنفی حوزه نشر و مؤسسات آموزشی معتبر استفاده نمود. اتحادیه‌ها و تشکل‌های نشر می‌توانند برای اعمال این تبصره، دستورالعمل اجرای دوره‌های آموزشی را تدوین و برای تصویب به هیأت پیشنهاد دهند.

تبصره ۳: افرادی که دارای مدرک تخصصی دانشگاهی (کارشناسی) در حوزه چاپ و نشر هستند، نیازی به طی دوره آموزشی ندارند.

تبصره ۴: چنانچه متقاضی پروانه فعالیت نشر کتاب، شخص حقوقی باشد، مدیرمسئول معرفی شده باید دارای تمام شرایط مندرج در ماده (۲) این دستورالعمل باشد.

ماده ۳: مدارک لازم:

برای ثبت درخواست صدور پروانه فعالیت نشر کتاب، مدارک زیر باید در سامانه بارگذاری شوند:

۳-۱- عکس پرسنلی.

۳-۲- تصویر کارت ملی.

۳-۳- تصویر تمام صفحات شناسنامه.

۳-۴- گواهی عدم سوء پیشینه کیفری مؤثر.

۳-۵- تصویر گواهی پایان خدمت وظیفه عمومی یا معافیت دائم.

۳-۶- تصویر مدرک تحصیلی کارشناسی یا معادل آن به تشخیص مراجع ذیربط.

۳-۷- تصویر اساسنامه برای متقاضیان حقوقی.

۳-۸- مدرک معتبر دال بر طی دوره آموزشی مرتبط.

ماده ۴: مرجع صادر کننده:

هیأتی متشکل از اعضاء ذیل، وظیفه رسیدگی به امر صدور پروانه فعالیت نشر کتاب را بر عهده دارند:

۴-۱- مدیرکل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی (رئیس هیأت).

۴-۲- یکی از مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان‌ها به پیشنهاد مدیرکل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی و تأیید معاون امور فرهنگی.

۴-۳- مدیرکل دفتر حقوقی و مالکیت فکری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۴-۴- نماینده اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران.

۴-۵- دو نفر از کارشناسان حرفه‌ای نشر به پیشنهاد مدیرکل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی و تأیید معاون امور فرهنگی.

۴-۶- معاون برنامه‌ریزی امور مجوزهای دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی (دبیر هیأت).



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

ماده ۵: وظایف مرجع صادر کننده:

وظایف هیأت صدور پروانه فعالیت نشر کتاب به شرح زیر می باشد:

۱-۵ رسیدگی به درخواست متقاضیان پروانه فعالیت نشر.

۲-۵ رسیدگی به درخواست های تغییر مدیرمسئول.

۳-۵ پیگیری شکایات و رسیدگی به استعلام های رسیده از مراجع ذیصلاح درباره فعالیت ناشران یا متقاضیان.

۴-۵ چنانچه هیأت در اثناء نظارت و ارزیابی عملکرد ناشران، تخلف ناشر از ضوابط و مقررات نشر را محرز دانست، موظف است مراتب را به هیأت رسیدگی به تخلفات ناشران یا مراجع ذیصلاح منعکس کند.

۵-۵ رسیدگی به اعتراض متقاضیان در مورد عدم اعطای پروانه فعالیت نشر.

۶-۵ بررسی و تصمیم گیری درباره ناشران غیرفعال.

تبصره ۱: جلسات هیأت با حضور اکثریت نسبی اعضاء رسمیت می یابد و مصوبات آن با رأی موافق اکثریت اعضاء حاضر، معتبر و لازم الاجراست.

تبصره ۲: جلسات هیأت، حداقل هر ماه یکبار برگزار می شود. در صورت لزوم، جلسات فوق العاده به پیشنهاد رئیس هیأت برگزار خواهد شد.

ماده ۶: زمان بررسی و اعلام نتیجه هیأت:

هیأت موظف است حداکثر ظرف دو ماه از تاریخ تکمیل پرونده و دریافت استعلام، نسبت به بررسی تقاضا و ابلاغ تصمیم قطعی به متقاضی اقدام کند. در موارد خاص، بنا بر تشخیص هیأت، به زمان یادشده برای پرونده های خاص افزوده می شود.

ماده ۷: فرآیند صدور پروانه فعالیت نشر کتاب:

۱-۷ ورود به سامانه از سوی متقاضی و تکمیل اطلاعات و ثبت نام.

۲-۷ اداره کل استان پس از دریافت هر تقاضانامه، نسبت به بررسی و استعلام مدارک اقدام می کند. در صورت مشاهده هرگونه نقص در مدارک، مراتب حداکثر ظرف مدت (۱۰) روز کاری از طریق سامانه به متقاضی اعلام می گردد. چنانچه متقاضی ظرف مدت (۱۰) روز کاری رفع نقص نکند، پرونده وی از جریان رسیدگی خارج می شود.

۳-۷ ادارات کل استان موظفند پس از تشکیل پرونده و بررسی آن، در صورت مثبت بودن نظر مراجع ذیصلاح، حداکثر ظرف مدت یک هفته پرونده را به دبیرخانه هیأت ارسال نمایند.

تبصره: مهلت تکمیل پرونده در ادارات کل و استعلام از مراجع ذیصلاح حداکثر (۳) ماه است.

۴-۷ هیأت موظف است حداکثر ظرف (۲) ماه از تاریخ دریافت پرونده، نسبت به بررسی تقاضا و ابلاغ تصمیم به متقاضی اقدام نماید.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۵-۷- در صورت اعتراض متقاضی به تصمیم هیأت، متقاضی می تواند ظرف مدت (۲۰) روز مراتب اعتراض خود را به دبیرخانه هیأت جهت تجدید نظر تسلیم نماید. دبیرخانه هیأت موظف است ظرف مدت (۲۰) روز به اعتراض رسیدگی کرده و نظر خود را با امضای مدیر کل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی به وی ابلاغ نماید.

تبصره: صرفاً اعتراضات مربوط به نظر هیأت درخصوص بند (۸) ماده (۲) این دستورالعمل قابل ثبت، بررسی و تجدیدنظرخواهی است.

۶-۷- پس از تصویب درخواست و ابلاغ آن، متقاضی موظف است نام‌های پیشنهادی و نشانی دقیق دفتر خود را طبق کاربرگ بارگذاری شده در سامانه حداکثر، ظرف مدت یک ماه کتباً به دبیرخانه هیأت ارائه نماید.

تبصره ۱: دبیرخانه هیأت موظف است پس از بررسی نام‌ها، ظرف مدت یک هفته از طریق سامانه موارد عدم تأیید نام را به متقاضی ابلاغ کند.

تبصره ۲: نام‌های پیشنهادی نباید مشابه اسامی موجود در بانک اطلاعات ناشران کشور باشد؛ به نحوی که مخاطب به اشتباه بیافتد.

۷-۷- دبیرخانه هیأت پس از تأیید نام انتشارات موظف است حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به صدور پروانه فعالیت نشر کتاب برای مدت سه سال اقدام نماید.

تبصره: در صورت مناسب بودن عملکرد ناشر، بنا به تشخیص دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی، پروانه فعالیت نشر کتاب برای دوره‌های بعد حداکثر تا ۱۰ سال قابل تمدید است.

ماده ۸: فرآیند صدور پروانه فعالیت ناشر مؤلف:

۱-۸- ورود متقاضی به سامانه و تکمیل فرم درخواست.

۲-۸- تکمیل فرم مشخصات فردی.

۳-۸- احراز هویت متقاضی.

۴-۸- بارگذاری تعهدنامه از سوی متقاضی مبنی بر عدم وجود هرگونه قرارداد با ناشر دیگر.

۵-۸- صدور شماره تأییدیه

ماده ۹: ملاحظات عمومی صدور پروانه فعالیت نشر کتاب:

۱-۹- ناشر موظف است تمامی مکاتبات انتشارات را به صورت ماشینی (تایپ شده) در سربرگ خود انجام دهد و همچنین نسبت به نصب عنوان انتشارات در سردر محل فعالیت نشر، به صورتی که برای مراجعان کاملاً قابل رؤیت باشد، اقدام نماید.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

تبصره ۱: از تاریخ دریافت پروانه فعالیت نشر، تمامی مکاتبات انتشارات، در سربرگ و با امضای مدیرمسئول و مهر انتشارات، معتبر است.

تبصره ۲: ناشر موظف است در سربرگ انتشارات، نشانی دقیق دفتر نشر را همراه با شماره تماس درج نماید.
تبصره ۳: تمامی قراردادهای فی مابین انتشارات و مؤلفان یا مترجمان با امضاء و مهر مدیرمسئول انتشارات اعتبار دارد.

۹-۲- مسئولیت رعایت تمامی قوانین و مقررات حوزه نشر کتاب، بر عهده مدیرمسئول است.
۹-۳- هرگاه مدیرمسئول یا دیگر افراد هیأت مدیره از شخصیت حقوقی انتشارات خارج شوند، هیأت مدیره یا مرجع ذیصلاح مندرج در اساسنامه موظف است حداکثر ظرف شش ماه نسبت به معرفی افراد واجد شرایط برای انتقال پروانه فعالیت نشر اقدام کنند، در غیر این صورت، در پایان مهلت تعیین شده، پرونده برای کسب تکلیف به هیأت صدور پروانه فعالیت نشر کتاب ارجاع خواهد شد.

۹-۴- در صورتی که مدیرمسئول انتشارات یا هیأت مؤسسان، یکی از شرایط دریافت پروانه فعالیت نشر (موضوع ماده ۲ این دستورالعمل) را از دست دهند، پرونده انتشارات، برای کسب تکلیف، به هیأت صدور پروانه فعالیت نشر کتاب ارجاع خواهد شد.

۹-۵- در صورت فوت شخص حقیقی دارنده پروانه فعالیت نشر کتاب، ورثه قانونی او می توانند حداکثر تا شش ماه پس از تاریخ فوت وی نسبت به معرفی فرد واجد شرایط از بین خود یا دیگران برای انتقال پروانه اقدام نمایند. در غیر این صورت در پایان مهلت مزبور، پرونده برای کسب تکلیف به هیأت صدور پروانه فعالیت نشر کتاب ارجاع خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که ورثه، صاحب امتیاز باقی بمانند، موظفند نسبت به تبدیل شخصیت حقیقی به حقوقی اقدام نمایند.

تبصره ۲: در طول مهلت مزبور ورثه می توانند، به اتفاق فرد دیگری را از میان خود به عنوان نماینده وراثت برای تصدی امور نشر به هیأت معرفی نمایند. حدود اختیارات نماینده براساس نظر وراثت تعیین می شود و فرد معرفی شده باید تأیید هیأت را اخذ کند.

۹-۶- در صورت تمایل صاحب امتیاز به انتقال پروانه فعالیت نشر، وی باید مراتب را کتباً به دبیرخانه هیأت اعلام نماید. هیأت با رعایت مقررات این دستورالعمل، پاسخ لازم را حداکثر ظرف مدت ۳ ماه کتباً به صاحب امتیاز اعلام می کند. تا تأیید انتقال و صدور پروانه جدید به منتقل الیه واجد شرایط لازم، کلیه مسئولیتها و تعهدات بر عهده صاحب امتیاز و مدیرمسئول قبلی باقی خواهد بود.

۹-۷- چنانچه ناشر از شرایط مندرج در این دستورالعمل عدول نماید، پرونده وی برای تعیین تکلیف، به هیأت ارجاع خواهد شد.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

تبصره ۱: در صورت ابطال پروانه فعالیت نشر از سوی مراجع قانونی به موجب این ماده، ناشر یا وکیل قانونی او می‌تواند کتاب‌هایی را که تا تاریخ ابطال پروانه، دارای مجوز چاپ می‌باشند، حداکثر ظرف یک‌ماه به اطلاع دبیرخانه هیأت رسانده و با تأیید این دبیرخانه منتشر نماید.

تبصره ۲: ناشر می‌تواند به منظور انتقال تمامی آثار دارای مجوز چاپ، به ناشر دیگر؛ پس از طی فرآیند قانونی لازم، نسبت به واگذاری آن اقدام نماید.

۹-۸- ناشر موظف است تا هرگونه تغییر در نشانی خود را کتباً ظرف مدت یک هفته به دبیرخانه هیأت اطلاع دهد.

تبصره: در صورت عدم اعلام کتبی تغییر نشانی دفتر انتشارات از سوی مدیر مسئول یا صاحب امتیاز، پرونده ناشر برای بررسی و اتخاذ تصمیم به هیأت رسیدگی به تخلفات ناشران ارجاع خواهد شد.

۹-۹- ناشر مؤلف نمی‌تواند کتاب سایر نویسندگان دیگر را چاپ و منتشر کند.

۹-۱۰- تأییدیه دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی به منزله پروانه فعالیت نشر کتاب برای ناشر مؤلف نمی‌باشد.

۹-۱۱- متقاضی دریافت تأییدیه ناشر مؤلف، صرفاً باید واجد شرط مندرج در بند (۱-۲) این دستورالعمل باشد و لذا مشمول سایر بندها و تبصره‌های آن ماده، نمی‌باشد.

۹-۱۲- شخص متقاضی دریافت تأییدیه ناشر مؤلف، صرفاً باید مدارک مذکور در بندهای (۱-۳) و (۲-۳) این دستورالعمل را بازگذاری کند و لذا مشمول سایر بندها و تبصره‌های آن ماده نمی‌باشد.

۹-۱۳- در صورتی که محرز شود که ناشر مؤلف، پیش از دریافت تأییدیه چاپ و انتشار کتاب، طی قرارداد با ناشری دیگر، مالکیت مادی کتاب را واگذار کرده باشد؛ تأییدیه صادره لغو و پرونده برای بررسی به هیأت رسیدگی به تخلفات ناشران ارجاع می‌گردد.

۹-۱۴- نسخه کتاب‌های دیجیتال باید در سکو (پلتفرم) های عرضه کتاب دارای مجوز از «مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی» بارگذاری شود.

۹-۱۵- ناشر مؤلف برای انتشار کتاب دیجیتال، همانند ناشران حقیقی و حقوقی موظف است کتاب را فقط در سکو (پلتفرم) های عرضه مورد تأیید «مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی» نشر دهد.

۹-۱۶- مجوز صادره برای ناشر مؤلف (مجوز چاپ و انتشار کتاب)، فقط برای یک نوبت چاپ معتبر است و برای سایر نوبت‌های چاپ دریافت مجوز جدید الزامی است.

۹-۱۷- مراکز دولتی، عمومی و مؤسسات آموزشی و پژوهشی متقاضی پروانه فعالیت نشر کتاب، باید درخواست خود را به صورت مکتوب با امضاء بالاترین مقام پس از طی فرآیندهای قانونی مربوط به خود، ارائه نمایند.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۱۸-۹- در صورتی که در سکو (پلتفرم) های عرضه کتاب، نسخه ای مغایر با نسخه مورد تأیید دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی بارگذاری شده باشد، مسئولیت هرگونه تغییر در محتوای کتاب علاوه بر ناشر کتاب دیجیتال، بر عهده مسئول پلتفرم های عرضه کتاب نیز خواهد بود و موضوع جهت رسیدگی به «مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی» ارجاع خواهد شد.

۱۹-۹- واحدهای فرهنگی دیجیتال دارای مجوز از «مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی»، می توانند علاوه بر مجوز آن مرکز، نسبت به دریافت پروانه فعالیت نشر کتاب از دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی نیز اقدام نمایند.

ماده ۱۰: تمدید پروانه فعالیت نشر کتاب:

۱-۱۰-۱- مدارک لازم و فرآیند:

۱-۱۰-۱-۱- ثبت درخواست در سامانه.

۱-۱۰-۱-۲- تکمیل اطلاعات مربوط به کاربرگ نشانی دفتر انتشارات.

۱-۱۰-۱-۳- بارگذاری تصویر سند مالکیت یا اجاره نامه دفتر انتشارات.

۱-۱۰-۱-۴- گزارش عملکرد کتاب های منتشره در طول دوره اعتبار پروانه.

تبصره ۱: ارزیابی عملکرد و نظارت بر فعالیت ناشران با رعایت مقررات این دستورالعمل بر عهده ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان های کشور است و تمدید مجوز، از سوی دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی انجام می شود.

تبصره ۲: در صورت عدم تمدید پروانه فعالیت نشر از سوی دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی، ناشر حق دارد ظرف مدت ۲۰ روز اعتراض خود را به دبیرخانه هیأت ارسال نماید.

۱۰-۲- دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی می تواند در موارد ذیل، پروانه فعالیت نشر را تمدید نکند:

۱-۱۰-۲-۱- عدم فعالیت نشر کتاب در دوره اعتبار پروانه فعالیت نشر.

۱۰-۲-۲- به موجب رأی قطعی هیأت رسیدگی به تخلفات ناشران مبنی بر عدم ادامه فعالیت انتشارات.

۱۰-۲-۳- دستور یا رأی قطعی مرجع قضایی نسبت به ممنوعیت ادامه فعالیت ناشر.

۱۰-۲-۴- عدم تمدید بنا به درخواست مدیرمسئول - در ناشران حقیقی - یا درخواست مرجع ذیصلاح مندرج در اساسنامه - برای اشخاص حقوقی - و یا یکی از اعضاء مؤثر هیأت مؤسس انتشارات باشد.

۱۰-۲-۵- رد صلاحیت های عمومی ناشر از سوی مراجع ذیصلاح.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

تبصره ۱: ناشر مؤلف، جهت تمدید مجوز خود (مجوز چاپ و انتشار کتاب) برای نوبت چاپ‌های بعدی، صرفاً باید مدارک مندرج در بندهای (۱-۱-۱۰) و (۴-۱-۱۰) را در سامانه بارگذاری نماید و سایر بندها و تبصره‌های این ماده شامل ناشر مؤلف نمی‌شود.

تبصره ۲: در صورت اعلام دبیرخانه هیأت، مراجع ذی‌صلاح، و مراجع قضایی در خصوص عدم ادامه فعالیت ناشر مؤلف، مجوز ناشر مؤلف لغو خواهد شد.

ماده ۱۱: ملاحظات عمومی برای تمدید پروانه فعالیت نشر کتاب

۱-۱۱- ناشر مکلف است به طور میانگین هر سال حداقل ۴ عنوان کتاب به تشخیص دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی، با اولویت تألیف، ترجمه و تصحیح (ترجیحاً چاپ اول) منتشر کند.

تبصره ۱: در صورتی که ناشر، سه سال متوالی هیچ کتابی منتشر نکند یا شرط ذکر شده در این ماده را احراز ننماید، دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی موظف است تقاضای تمدید را برای اتخاذ تصمیم به هیأت ارجاع نموده و حداکثر ظرف یک‌ماه نسبت به بررسی و ارزیابی عملکرد انتشارات اقدام کند. تا زمان اعلام نتیجه از طرف دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی، ناشر می‌تواند کماکان به فعالیت خود ادامه دهد.

تبصره ۲: تمدید پروانه فعالیت نشر ناشران کتب خاص (کتب مرجع، نفیس، چندجلدی) که تولید آنها مستلزم صرف زمان و هزینه بیشتری است، بنا به تشخیص هیأت از شمول این ماده خارج است.

۲-۱۱- ناشر موظف است یک ماه قبل از انقضای مهلت اعتبار پروانه فعالیت نشر، برای تمدید آن اقدامات لازم را به عمل آورد. در صورت عدم اقدام از سوی ناشر در مهلت مذکور بنا به دلایل موجه، حداکثر تا ۳ ماه، ناشر مهلت دارد نسبت به تمدید پروانه اقدام نماید؛ در غیر این صورت باید مراحل اخذ پروانه فعالیت نشر را به تشخیص هیأت مجدداً آغاز نماید.

تبصره: فعالیت ناشر پس از پایان مهلت اعتبار پروانه فعالیت نشر، ممنوع است.

فصل دوم: رسیدگی به تخلفات ناشران

ماده ۱۲: به منظور بررسی، تحقیق و رسیدگی به تخلفات ناشران، هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات ناشران در هر استان و هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات ناشران در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مرکب از اشخاص ذیل و با صدور حکم از سوی معاون امور فرهنگی تشکیل می‌شود:

الف- اعضای هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات ناشران استان‌ها عبارتند از:

۱. مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه به عنوان عضو و رئیس هیأت.

۲. نماینده اتحادیه ناشران استان مربوطه به عنوان عضو هیأت.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

تبصره: در صورت نبود اتحادیه ناشران در استان، یکی از ناشران فعال و متعهد از سوی مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به عنوان عضو هیأت منصوب می شود.

۳. یکی از کارشناسان مسئول امور حقوقی یا مدیر امور حقوقی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوطه به عنوان عضو هیأت.

ب- اعضای هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات ناشران که در مرکز وزارت متبوع تشکیل می شود، عبارتند از:

۱- مدیرکل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی به عنوان رئیس هیأت.

۲- نماینده تام الاختیار معاونت امور فرهنگی به عنوان عضو.

۳ و ۴- یک نفر صاحب نظر در امور تألیف و نشر کتاب و یک نفر کارشناس نشر به پیشنهاد معاون امور فرهنگی و تأیید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان عضو هیأت.

۵- مدیرکل دفتر حقوقی و مالکیت فکری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان عضو هیأت.

۶- نماینده یکی از تشکل های اهالی قلم به عنوان عضو هیأت (تشکل مربوطه از سوی معاونت امور فرهنگی تعیین می شود).

تبصره ۱: محل تشکیل دبیرخانه هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات ناشران در دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی است.

تبصره ۲: هیأت های بدوی رسیدگی به تخلفات ناشران با دعوت از کلیه اعضا و با حضور دو نفر عضو هیأت، تشکیل گشته و رسمیت می یابد و هیأت تجدید نظر پس از دعوت از کل اعضا، با حضور حداقل ۴

نفر از ۶ نفر عضو، تشکیل می شود و مصوبات آنها به ترتیب با آراء سه و چهار عضو رسمیت می یابد.

تبصره ۳: به جز اشخاصی که به قائم مقامی از سمت (مسئولیت) خود، در هیأت های بدوی و تجدیدنظر عضو می باشند، عضویت سایر اشخاص پیشنهاد شده، برای مدت ۳ سال پس از معرفی مقام ذیربط، معتبر بوده و از سوی مراجع یاد شده قابل تمدید می باشد.

تبصره ۴: رؤسای هیأت های بدوی و تجدید نظر، مسئول تشکیل جلسات هیأت و نظم آن بوده و دستور کار جلسه و ترتیب رسیدگی بر عهده ایشان می باشد.

ماده ۱۳: هیأت های بدوی رسیدگی به تخلفات ناشران با اطلاع و یا اعلام تخلف و یا شکایت هر شخص حقیقی یا حقوقی اعم از خصوصی و دولتی و عمومی که تخلف یا تخلفاتی را به ناشر خاصی نسبت می دهد، موظف به تشکیل پرونده و تحقیق و بررسی و رسیدگی به تخلفات اعلام شده می باشد و موظف است نسبت به موضوع در هر صورت رسیدگی و رأی بر برائت یا وقوع تخلف و مجازات صادر نماید.

تبصره ۱: محل تشکیل هیأت های بدوی در اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی مرکز هر استان است که حداقل می بایست در هر ماه یک جلسه در روز و ساعت معین تشکیل شود و مسئولیت اداره جلسه به عهده



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ، ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

مدیرکل استان مربوطه می‌باشد. در صورتی که تعداد شکایت‌ها زیاد و یا ضرورتی پیش‌آید برگزاری جلسه فوق‌العاده با دعوت قبلی از اعضاء ضروری است.

تبصره ۲: در صورت اطلاع اداره کل استان از وقوع تخلف و یا محکومیت ناشر در مراجع قضایی و قانونی، اداره کل مربوطه موظف به تشکیل پرونده در هیأت بدوی و رسیدگی به تخلف یاد شده می‌باشد و یک نسخه از رأی صادره از سوی هیأت بدوی به دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ابلاغ می‌شود.

تبصره ۳: مسئولیت رسیدگی به تخلفات ناشران در تهران (تا تعیین هیأت بدوی این استان) به‌عهده هیأت تجدید نظر است که با شرایط فوق‌الذکر به تخلفات رسیدگی خواهد کرد.

ماده ۱۴: آرای صادره از هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات ناشران ظرف ۱۵ روز پس از ابلاغ به طرفین و دبیرخانه هیأت صدور پروانه فعالیت نشر، از سوی شاکی و یا ناشر قابل اعتراض در هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات ناشران می‌باشد و آرای صادره از سوی هیأت‌های تجدید نظر اعم از نقض و یا تأیید آرای بدوی، قطعی و غیرقابل تجدیدنظر می‌باشد.

تبصره ۱: هیأت تجدید نظر نمی‌تواند بدو اعلام نظر و صدور رأی از جانب هیأت‌های بدوی، وارد رسیدگی به پرونده تخلفات ناشران شود (به استثناء تهران)؛ مگر با اعلام تخلف و شکایت ادارات کل تابعه معاونت امور فرهنگی در تخلفات مهم؛ که در این صورت بدون ضرورت طرح در هیأت بدوی، موضوع بدو قابل طرح و رسیدگی در هیأت تجدید نظر است. مرجع تعیین مصادیق تخلفات مهم، هیأت تجدید نظر است.

تبصره ۲: هیأت تجدید نظر هر دو هفته یکبار در روز و ساعت مشخص در محل دفتر توسعه کتاب و کتابخوانی تشکیل جلسه می‌دهد.

ماده ۱۵: هیأت‌های بدوی و تجدید نظر می‌توانند در چارچوب پرونده مورد رسیدگی، هرگونه تحقیق و بررسی کارشناسانه برای احراز وقوع تخلف را به‌عمل آورده و علت آن را از مراجع قانونی استعلام نمایند و می‌توانند ناشر و در صورت وجود شاکی یا اعلام‌کننده جرم، ایشان را جهت شرکت در جلسه دعوت نموده و اظهارات ایشان را در صورتجلسه ثبت و درج نمایند و لوائح دفاعیه و تصویر مدارک مثبت، تخلف یا بی‌گناهی طرفین را اخذ و در پرونده ضبط و به امضاء طرفین برسانند. عدم حضور هر یک از طرفین در جلسه رسیدگی مانع از صدور رأی قانونی هیأت‌های مذکور نخواهد بود.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

سویت:

- ماده ۱۶:** تخلفات ناشران که قابل طرح در هیأت‌های بدوی و تجدید نظر است به شرح ذیل می‌باشد:
- ۱-۱۶- ثبت و اعلام هرگونه اطلاعات خلاف واقع و با هدف اغفال اشخاص و مقامات قانونی.
 - ۲-۱۶- هرگونه تحریف نظیر ثبت و یا تغییر اطلاعات در مجوزهای صادره.
 - ۳-۱۶- هرگونه جعل (اعم از مادی و معنوی) در خود کتاب (مانند حذف یا تعویض عناوین یا شناسنامه و یا صفحات نخست کتاب و مندرجات ماهوی آن) یا تغییر در جلد آن (نظیر تغییر تصاویر و اشکال و نوشته‌های جلد اثر).
 - ۴-۱۶- هرگونه دخل و تصرف در مطالب و مندرجات و جلد آثار چاپ‌شده (نظیر ویرایش و تغییر شکل و کپی اثر اصلی) به قصد معرفی اثر جدید (اصطلاحاً کتاب‌سازی) به طوری که طبق معیارهای یک کتاب نتوان به آن اثر جدیدی اطلاق کرد و موجب تضییع حقوق مؤلف یا مترجم یا ناشر یا گردآورنده دیگر بشود.
 - ۵-۱۶- تخلف از ضوابط و مقررات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص نشر کتب به هر صورت ممکن و یا تخلف از قراردادهای منعقد شده از سوی ناشر با مؤلفان که ناقض حقوق مؤلفان باشد.
 - ۶-۱۶- انجام هرگونه سرقت ادبی و در نظر نگرفتن حقوق مؤلفین و مصنفین طبق قوانین و مقررات مربوطه.
 - ۷-۱۶- محکومیت قطعی کیفری ناشر در خصوص امور نشر و چاپ کتب بدون مجوز همچنین جرایمی که به حیثیت شغلی و شؤون فرهنگی و اجتماعی ناشران لطمه وارد سازد، که از سوی مراجع قضایی صادر شده باشد.
 - ۸-۱۶- هرگونه سوءاستفاده از تسهیلات و امتیازهای مادی و معنوی اعطایی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
 - ۹-۱۶- هرگونه تخلف از دستورالعمل‌های مرتبط ابلاغ شده از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و مراکز بالاتر.
- ماده ۱۷:** هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر می‌توانند باتوجه به شدت و اهمیت تخلف و یا عوامل مؤثر در وقوع تخلف و دفعات تکرار آن و سوء نیت ناشر یا سهل‌انگاری وی یکی از مجازات‌های اداری ذیل را در نظر بگیرند:
- ۱-۱۷- توبیخ کتبی ناشر با درج در پرونده.
 - ۲-۱۷- توبیخ کتبی ناشر با درج در پرونده و یکی از روزنامه‌های کثیرالتنشار.
 - ۳-۱۷- محرومیت ناشر از تسهیلات و مزایای اعطایی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به مدت ۳ ماه تا ۲ سال.
 - ۴-۱۷- تعلیق موقت پروانه نشر به مدت ۳ الی ۶ ماه.
 - ۵-۱۷- تعلیق موقت پروانه نشر به مدت یک الی ۳ سال.



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

۶-۱۷- محرومیت ناشر از نشر بعضی از کتب به تشخیص هیأت.
۷-۱۷- ابطال مجوز نشر به طور دائم و جلوگیری از فعالیت ناشر.

ماده ۱۸: بعد از قطعیت آراء هیأت‌های رسیدگی‌کننده، حسب مورد، اداره کل استان یا دفتر توسعه کتاب و کتاب‌خوانی باید موارد ذیل را انجام دهد:

۱-۱۸- اعلام موضوع به سایر حوزه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت جلوگیری از هرگونه فعالیت مرتبط با وزارتخانه.

۲-۱۸- اعلام موضوع به سایر مراکز فرهنگی (با امضای وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی) جهت جلوگیری از هرگونه فعالیت در حوزه‌های فرهنگی.

۳-۱۸- در صورتی که عمل ناشر منطبق با یکی از جرائم کیفری مندرج در قوانین جزایی باشد علاوه بر محکومیت اداری به شرح فوق، هیأت موظف است مراتب را به دادسرای عمومی محل وقوع جرم به صورت کتبی اعلام نماید.

۴-۱۸- چنانچه شاکی خصوصی یا اعلام‌کننده تخلف مدعی تحمل خسارت ناشی از عملکرد ناشر باشد هیأت‌های مذکور وی را جهت احقاق حق و تقدیم شکوائیه و یا دادخواست قانونی به مراجع قضایی هدایت می‌نمایند و در صورت مطالبه تصدیق وقوع تخلف و یا تحمل خسارت از سوی شاکی به‌منظور تقدیم به مراجع قضایی در صورت اثبات به وی ارائه خواهد شد.

تبصره: آراء صادره از سوی هیأت‌های رسیدگی‌کننده توسط رییس هیأت، علاوه بر شاکی خصوصی و ناشر به مقام اجراکننده رأی نیز ابلاغ خواهد شد. ابلاغ آراء به نشانی اشخاص مندرج در پرونده نشر و یا شکواییه و یا گزارش با پست سفارشی به‌عمل خواهد آمد و تاریخ ارسال رأی از طریق پست سفارشی تاریخ ابلاغی رأی محسوب است ادعای تغییر نشانی و یا اشتباه بودن آن و یا عدم اطلاع و یا عدم وصول رأی پذیرفته نخواهد شد.

ماده ۱۹) مقررات تکمیلی:

۱-۱۹- پروانه فعالیت نشرکتاب قائم به شخص است؛ بنابراین ناشر نمی‌تواند به عذر این که به دیگری وکالت یا نمایندگی در امر نشر داده، از خود رفع مسئولیت نماید.

۲-۱۹- در صورتی که رأی هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات ناشر معطوف به بند (۷) ماده (۱۷) و بندهای (۱) و (۲) ماده (۱۸) این دستورالعمل مبتنی بر ابطال مجوز نشر به طور دائم و جلوگیری از فعالیت



جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ، ارشاد اسلامی

وزیر

شماره:

تاریخ:

پوست:

ناشر در عرصه نشر و سایر حوزه‌ها باشد این رأی باید در هر صورت (اعم از اعتراض ناشر یا عدم اعتراض) به تأیید هیأت تجدید نظر رسیدگی به تخلفات ناشران برسد.

۱۹-۳- آراء هیأت‌های بدوی پس از گذشت مهلت اعتراض و عدم وصول اعتراض، قطعی و لازم‌الاجراست.

۱۹-۴- چنانچه ناشرانی که حداقل سه بار به یکی از مجازات‌های محرومیت موقت و یا تعلیق موقت و یا توبیخ کتبی محکوم شده‌اند؛ مجدداً برای همان موضوع یا موضوعات جدید، تخلفات ایشان در هیأت بدوی و یا تجدیدنظر مطرح گردد؛ برای بار چهارم باید به مجازات مرحله بالاتر محکوم شوند.

۱۹-۵- رضایت شاکی خصوصی یا مراجع و اشخاص اعلام‌کننده جرم، هرچند می‌تواند از موارد تخفیف مجازات باشد، اما مانع از رسیدگی به تخلف و صدور رأی مقتضی از سوی هیأت‌های مذکور در این آیین‌نامه نخواهد بود.

ماده ۲۰: نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و انجام وظایف این وزارتخانه رافع و نافی مسئولیت ناشران نبوده و ناشران با تحویل نسخه پیش از چاپ به دبیرخانه هیأت نظارت بر ضوابط نشر کتاب، تمامی مسئولیت‌های حقوقی ناشی از عدم انطباق با ضوابط را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۲۱: به منظور شفافیت، جلوگیری از تبعیض و نیز اطلاع یافتن متقاضیان از درخواست‌های در نوبت، فهرست متقاضیان مجوز صدور پروانه فعالیت نشر کتاب به همراه مجوزهای صادر شده، به صورت برخط، بر روی سامانه اطلاع‌رسانی می‌شود.

ماده ۲۲: این دستورالعمل در دو فصل، (۲۲) ماده و (۳۷) تبصره در تاریخ ۱۴۰۰/۱۱/۱۵ به تصویب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی رسید و از تاریخ تصویب، لازم‌الاجراست. از این پس کلیه مقررات، دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های قبلی مرتبط با موضوع این دستورالعمل؛ خاصه آیین‌نامه صدور پروانه فعالیت نشر کتاب به شماره ۲۸۲۰۴۲ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۹ و آیین‌نامه نحوه رسیدگی به تخلفات ناشران؛ هر دو مصوب وزرای وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ملغی گردیده و صدور پروانه، مطابق با دستورالعمل حاضر انجام می‌پذیرد. بدیهی است هرگونه تغییر در مفاد این دستورالعمل منوط به طی فرآیند فنی و حقوقی لازم از مبادی قانونی ذی‌ربط (دفتر نوسازی و تحول اداری و دفتر حقوقی و مالکیت فکری) و با تأیید شورای راهبری توسعه مدیریت این وزارتخانه خواهد بود.

سید عباس صالحی